

Θνητοψυχισμού αναίρεση: Η είσοδος στη Βασιλεία του Θεού

Ορθοδοξία / Θεολογία

Κώστας Νούσης, Θεολόγος - Φιλόλογος

(προηγούμενη ανάρτηση: <https://www.pemptousia.gr/?p=77646>)

Θα διορθώναμε λοιπόν: «η ανάσταση εκ νεκρών καθιστά κάθε ανθρώπινη (κτιστή-πήλινη) ατομικότητα μέτοχο του τρόπου της θείας ύπαρξης, τρόπου της σχέσης, χωρίς πέρας πνευματικού θανάτου».[3] Και μία ακόμη ανασκευαστική παρέμβαση πάνω στο κλείσιμο τού εν λόγω μελετήματος. Μας γράφει: «αυτή πρέπει μάλλον να είναι η απάντηση και για το πώς ενεργούν οι άγιοι την ανταπόκρισή τους στα αιτήματά μας, πώς βρύνουν ποταμούς θαυμάτων, με τις ενέργειες ποιας φύσης ενεργούν, αφού η ανθρώπινη φύση τους έχει αποσβεσθεί στο χώμα. Ενεργούν με τη «φύση» (τρόπο υπάρξεως) της Εκκλησίας, τρόπο κοινωνίας της θέλησης και της ενέργειας με το θέλημα και την ενέργεια του Πατρός»[4].

Έντονα χαρακτηριστικές και στο απόσπασμα αυτό οι αντιφάσεις. Η ανθρώπινη φύση έχει αποσβεσθεί στο χώμα, κατ' εκείνον, προφανώς διότι ταυτίζεται μονάχα με τη σωματοψυχική της διάσταση. Τότε ο Θεός δεν κατήλθε να κηρύξει σε ανθρώπους στον Άδη, αλλά σε κάτι... έτερο. Τέλος, η αυτοαναίρεση της συλλογιστικής του κορυφώνεται στην τελευταία πρόταση. Εφόσον οι κεκοιμημένοι άγιοι κοινωνούν τη θέληση και ενέργειά τους με αυτές του Πατρός και «ενεργούν» μετά θάνατον με τον «τρόπο» της Εκκλησίας, ο γράφων καταρρίπτει όλο το προηγούμενο συλλογιστικό του οικοδόμημα. Εκτός και αν στον «τρόπο» της Εκκλησίας υπονοείται μονάχα η ενέργεια της Χάριτος και όχι η συνεργασία της με τους προαπελθόντες αγίους και η δι' αυτών χορήγησή της, οπότε πρόκειται για θεολογικό ατόπημα.

Η εξουχιστική τινί τρόπω ανάλυση των παραπάνω μπορεί για κάποιους να φαντάζει υπερβολική ή και περιττή. Όμως έγινε για να καταδειχθεί πόσο προσεκτικοί πρέπει να είμαστε στις θεολογικές μας καταγραφές σήμερα που με τόση ευκολία τα πάντα ρέπουν στην αμφισβήτηση και στην αποδόμηση. Υπάρχουν και κόκκινες γραμμές στη θεολογία, που δεν μπορούμε να τις διαβαίνουμε ακινδύνως με την επίκληση και το ελαφρυντικό της οιασδήποτε συλλογιστικής μας ελευθερίας ή ελευθεριότητας. Ο Χριστός έδωσε στον άνθρωπο τη δυνατότητα να μεταμορφωθεί εν Πνεύματι, να θεωθεί. Δεν τον σέρνει καταναγκαστικά στη σωτηρία, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι αφανίζει από τη στοιχειώδη ύπαρξη τα όντα που τον απορρίπτουν (όπως π.χ. σε αυτήν τη θεωρία καταλήγουν στο όνομα της ψευτοαγάπης οι Χιλιαστές). Η ψυχή του αμαρτωλού ζει μετά θάνατον, όπως και αυτή του δικαίου και του αγίου. Το ίδιο θα συμβεί και μετά την ανάσταση, όπου οι

αμετανόητοι αμαρτωλοί θα διαιωνίζουν την ύπαρξή τους στην ατελεύτητη Κόλαση. Ύπαρξη τραγική, αλλά υφιστάμενη.

Η ψυχή του ανθρώπου μετά θάνατον έχει και πλήρη συνείδηση. Ο άγιος Αναστάσιος ο Σιναΐτης είναι ένας εκ των ελαχίστων στην πατερική γραμματεία που αφήνει κάποια υπονοούμενα για την πιθανότητα κατάστασης ναρκώσεως των αμαρτωλών (και μόνον) ψυχών μετά θάνατον, αλλά δεν το κυρώνει με βεβαιότητα, το προτείνει απλά σαν σκέψη με την πιθανότητα ανακρίβειας (στις *Ερωταποκρίσεις*). Ο όσιος γέρων Παΐσιος είδε σε όραμα τις ψυχές των φονευθέντων εμβρύων δι' εκτρώσεως. Οι αμαρτωλοί βασανίζονται μέσα στις «φλόγες της γέεννας του πυρός» (Ματθ. 10:28) και αναμένουν τη φοβερή και άσβεστη πληρότητα της κόλασής τους μετά τη Δευτέρα Παρουσία.

Αντιθέτως, οι Άγιοι γεύονται προοιμιακώς, και από τούτη τη ζωή, τη χαρά του Παραδείσου, που θα ολοκληρωθεί στη Βασιλεία του Θεού, η οποία θα ανατείλει μετά την ανάσταση των νεκρών σωμάτων και την ανάπλαση της ανθρώπινης φύσης. Αυτά είναι η βασική πίστη της Εκκλησίας μας. Θεωρίες συγκεχυμένες και δαιμονικές, θνητοψυχικού (Μάρτυρες Ιεχωβά), μετενσαρκωτικού (Βουδιστές, Ινδουιστές) ή έτερου τύπου, απλά δεν υφίστανται και οδηγούν στην πλάνη του διαβόλου, στην απομάκρυνση από τον Θεό, στην αμετανοησία και στον αιώνιο θάνατο (Κόλαση).

Ο Χριστός ήρθε, για να μας ελευθερώσει από τον θάνατο και την αμαρτία. Αυτό δεν θα γίνει μόνο κατά τη δεύτερη έλευσή Του. Η Εκκλησία το ζει από τώρα. Οι Άγιοι το γεύονται πριν πεθάνουν σωματικά. Πολλές, επίσης, ψυχές αμαρτωλών μετατίθενται στον Παράδεισο με τις προσευχές των ζώντων και των κεκοιμημένων Αγίων, με τις Λειτουργίες, με τις ελεημοσύνες και τα ιερά Μνημόσυνα. Η Εκκλησία εύχεται και μνημονεύει για τη σωτηρία των ψυχών και όχι για μια απλή ανάμνησή τους εν είδει φιλολογικού μνημοσύνου. Η ολοκλήρωση της νίκης επί του θανάτου θα έρθει μετά τη γενική ανάσταση, τότε που ο όλος άνθρωπος, ψυχή και σώμα, θα εισέλθει πανηγυρικά στην εσχατολογική Βασιλεία. Όχι όλοι βέβαια. Η ελευθερία μας δεν καταργείται ποτέ. Ούτε σε αυτήν τη ζωή, ούτε με την απόθεση του σαρκικού σκηνώματός μας στο χώμα. Η Εκκλησία εύχεται, ωστόσο, ασταμάτητα και (θα) ψάλλει αιωνίως και πανηγυρικά: Χριστός ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας, και τοις εν τοις μνήμασι ζωήν χαρισάμενος!

[3] Ό. π., σελ. 192.

[4] Ό. π., σελ. 194.

<http://bit.ly/2tZaO8X>